

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**Αριθμός Γνωμοδότησης 118/2018
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΣΤ' ΤΜΗΜΑ**

Συνεδρίαση της 13^{ης} Ιουνίου 2018

Σύνθεση :

Πρόεδρος: Ιωάννης-Κωνσταντίνος Γ. Χαλκιάς, Αντιπρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους

Μέλη: Ιωάννης Διονυσόπουλος, Αντιπρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, Παρασκευάς Βαρελάς, Βασιλική Τύρου, Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης, Γεώργιος Ανδρέου, Ευαγγελία Σκαλτσά, Βασίλειος Κορκίζογλου, Χαράλαμπος Μηρισκόλας και Αθανάσιος Θεοχάρης, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους

Εισηγητής: Αντώνης Παπαγεωργίου, Πάρεδρος ΝΣΚ (γνώμη χωρίς ψήφο)

Ερώτημα: Το έγγραφο με αριθμό πρωτ. 1392400/2017 Ε.Φ.Κ.Α. / Γενικής Διεύθυνσης Καταβολής Παροχών Υγείας / Διεύθυνσης Βασικών Παροχών σε Χρήμα.

Περίληψη ερωτήματος: Αν, με βάση την απόφαση με αριθμό 62-2014-3181 (1022)/17-9-2014 του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου (πρωτοδικείου) της δικαστικής περιφέρειας Φίερ της Δημοκρατίας της Αλβανίας, είναι δυνατή η ασφάλιση στον Ε.Φ.Κ.Α. των ανήλικων τέκνων της αμέσως ασφαλισμένης Μπρ.Μπεκ..

=====

Για το παραπάνω ερώτημα το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα ΣΤ') γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό

1. Στο έγγραφο του ερωτήματος γίνεται μνεία των διατάξεων των περιπτώσεων α και β της παραγράφου λγ του άρθρου 1 («ορισμοί») του ν. 4251/2014 «*Κώδικας Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης*» (Α' 80), σύμφωνα με τις οποίες μέλη οικογενείας ασφαλισμένου υπηκόου (πολίτη) τρίτης χώρας, που καλύπτονται

ασφαλιστικά για παροχές υγειονομικής περίθαλψης, είναι, για την εφαρμογή των διατάξεων του Κώδικα αυτού: «α) Ο έτερος των συζύγων, εφόσον έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του, καθώς και τα κάτω των 18 ετών άγαμα, κοινά τέκνα τους, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που έχουν νομίμως υιοθετηθεί στην Ελλάδα με δικαστική απόφαση ή με αλλοδαπή δικαστική απόφαση που είναι αυτοδικαίως εκτελεστή ή έχει κηρυχθεί εκτελεστή ή έχει αναγνωρισθεί το δεδikaσμένο της στην Ελλάδα. β) Τα λοιπά, κάτω των 18 ετών, άγαμα τέκνα του συντηρούντος ή του ετέρου των συζύγων, συμπεριλαμβανομένων των τέκνων που έχουν, κατά τα ανωτέρω, υιοθετηθεί, εφόσον η άσκηση της επιμέλειας έχει νομίμως ανατεθεί για μεν τα τέκνα του συντηρούντος σε αυτό, για δε τα τέκνα του ετέρου συζύγου στον σύζυγο αυτόν.»

2. Ενόψει τούτων, διαβιβάστηκε στο Ν.Σ.Κ. η δικαστική απόφαση με αρ. 62-2014-3181 (1022)/17-9-2014 του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου (πρωτοδικείου) της δικαστικής περιφέρειας Φίερ της Δημοκρατίας της Αλβανίας, - με την οποία, μεταξύ άλλων, ανατέθηκε η επιμέλεια των ανήλικων τέκνων της στην (αμέσως ασφαλισμένη στον Ε.Φ.Κ.Α.) Μπρ. Μπεκ. και λύθηκε ο γάμος της με τον Εν.Μπεκ. - και υποβλήθηκε το εξεταζόμενο ερώτημα που είχε απευθύνει προς την ερωτώσα Υπηρεσία το Ε' Τοπικό Υποκατάστημα Μισθωτών Αττικής, Αθηνών, Βορείου Τομέα του Ε.Φ.Κ.Α.

Νομοθετικό πλαίσιο της υπόθεσης

3. Στο άρθρο 28 παρ. 1 του ισχύοντος Συντάγματος ορίζεται ότι:

«1. Οι γενικά παραδεγμένοι κανόνες του διεθνούς δικαίου καθώς και οι διεθνείς συμβάσεις, από την επικύρωσή τους με νόμο και τη θέση τους σε ισχύ σύμφωνα με τους όρους καθεμιάς, αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του εσωτερικού ελληνικού δικαίου και υπερισχύουν από κάθε άλλη αντίθετη διάταξη νόμου. Η εφαρμογή των κανόνων του διεθνούς δικαίου και των διεθνών συμβάσεων στους αλλοδαπούς τελεί πάντοτε υπό τον όρο της αμοιβαιότητας.»

4. Το άρθρο 17 του ν. 997/1979 (Α' 287) προβλέπει, μεταξύ άλλων, ότι:

1. Ασφαλισμένες που υπάγονται από ίδιο δικαίωμα σε φορείς και κλάδους ασθένειας αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μπορούν να ασφαλίζουν τα τέκνα τους με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που ισχύουν για τους άνδρες ασφαλισμένους [το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 αντικαταστάθηκε

ΓΧ

κατά τα προεκτεθέντα με το άρθρο 19 παρ.5 του ν.3232/2004 (Α' 48)]. Εις περιπτώσιν καθ' ην η σύζυγος έχει την επιμέλειαν των τέκνων αποφασίζει εκείνη περί της ασφαλίσεώς των, εφ' όσον η ασφάλισίς της είναι ευνοϊκωτέρα διά τα τέκνα. 2. 3. Ως τέκνα, διά την εφαρμογήν του παρόντος, νοούνται τα υπό της νομοθεσίας εκάστου φορέως νοούμενα ως τοιαύτα. 4. 5. Πάσα γενική η ειδική διάταξις αντικειμένη εις τας διατάξεις του παρόντος καταργείται.»

5. Με τα άρθρα 9,10,11, 23, 24 και 29 της Σύμβασης Δικαστικής Αρωγής σε αστικές και ποινικές υποθέσεις μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας της Αλβανίας (εφεξής Σύμβαση), που κυρώθηκε με τον ν. 2311/1995 (Α' 119) και τέθηκε σε ισχύ από 15-9-2015, ορίζονται τα ακόλουθα:

Άρθρο 9

1. Η αρχή προς την οποία απευθύνεται η αίτηση πραγματοποιεί την επίδοση σύμφωνα με τη διαδικασία που ισχύει στο Κράτος της, αν το προς επίδοση έγγραφο έχει συνταχθεί στην εθνική της γλώσσα ή συνοδεύεται από κυρωμένη μετάφραση σε αυτή τη γλώσσα ή στη γαλλική γλώσσα. Στην αντίθετη περίπτωση, το προς επίδοση έγγραφο δεν θα παραδίδεται στον παραλήπτη, παρά μόνο αν ο τελευταίος αυτός το αποδέχεται με τη θέλησή του. 2. Η δικαστική παραγγελία θα αναφέρει την ακριβή διεύθυνση του παραλήπτη και θα καθορίζει το προς επίδοση έγγραφο..

Άρθρο 10

Η αρχή προς την οποία απευθύνεται η αίτηση οφείλει να παράσχει απόδειξη της επιδόσεως, σύμφωνα με τη νομοθεσία του Κράτους της. Το έγγραφο αυτό θα αναφέρει τον τόπο, την ημερομηνία της επιδόσεως και το όνομα του προσώπου στο οποίο παραδόθηκαν τα έγγραφα

Άρθρο 11

1. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη δικαιούνται να επιδίδουν έγγραφα στους υπηκόους τους μέσω των διπλωματικών ή προξενικών τους αποστολών. 2. Κανένας καταναγκασμός δεν μπορεί να επιβληθεί κατά την εφαρμογή αυτού του τρόπου επιδόσεως.

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ (ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ):

Άρθρο 23 («αποφάσεις υποκείμενες σε αναγνώριση και εκτέλεση»)

1. Υπό τους όρους που προβλέπονται από την παρούσα Σύμβαση, τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα αναγνωρίζουν και θα εκτελούν στο έδαφός τους τις ακόλουθες αποφάσεις

ΓΧ

που εκδόθηκαν στο έδαφος του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους. α) αποφάσεις που εκδόθηκαν σχετικά με ... οικογενειακές ... υποθέσεις

Άρθρο 24 («προϋποθέσεις αναγνώρισης και εκτελέσεως»).

Οι αποφάσεις που προβλέπονται στο άρθρο 23 θα αναγνωρίζονται και θα εκτελούνται, αν πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) Αν κατά τη νομοθεσία του Συμβαλλόμενου Μέρους, στο έδαφος του οποίου εκδόθηκε η απόφαση, η τελευταία αυτή απέκτησε ισχύ δεδικασμένου και είναι εκτελεστή.

β) Αν κατά τη νομοθεσία του Συμβαλλόμενου Μέρους, στο έδαφος του οποίου ζητείται η εκτέλεση, το δικαστήριο του Μέρους αυτού δεν είναι αποκλειστικά αρμόδιο να εκδικάσει την υπόθεση.

γ) Αν ο διάδικος που ερημοδίκησε και δεν μετέσχε στη διαδικασία είχε κληθεί εμπρόθεσμα και με τον προσήκοντα τρόπο Η κλήση με θυροκόλληση δεν θα λαμβάνεται υπόψη.

δ) Αν η απόφαση δεν είναι αντίθετη με προηγούμενη απόφαση που έχει αποκτήσει ισχύ δεδικασμένου, μεταξύ των ιδίων Μερών, σχετικά με το ίδιο αντικείμενο και επί της ίδιας ουσίας και που εκδόθηκε από δικαστήριο του Συμβαλλόμενου Μέρους στο έδαφος του οποίου η απόφαση πρέπει να αναγνωρισθεί ή εκτελεσθεί ή αν καμιά αγωγή δεν έχει εγερθεί προηγούμενα ενώπιον του δικαστηρίου του Συμβαλλόμενου αυτού Μέρους για την ίδια υπόθεση.

ε) Αν η αναγνώριση και η εκτέλεση της αποφάσεως δεν είναι αντίθετη προς τη δημόσια τάξη ή προς τις θεμελιώδεις αρχές της νομοθεσίας του Συμβαλλόμενου Μέρους, στο έδαφος του οποίου πρέπει να λάβουν χώρα η αναγνώριση και η εκτέλεση της απόφασης.

Άρθρο 29 («πεδίο εφαρμογής»).

Οι αποφάσεις, που προβλέπονται από το άρθρο 23 και που ανταποκρίνονται στους όρους των άρθρων 24, 25 και 26 της παρούσας Συμβάσεως, θα αναγνωρίζονται και εκτελούνται, εφόσον έχουν αποκτήσει ισχύ δεδικασμένου ... μετά τη θέση σε ισχύ της παρούσας Συμβάσεως.».

6. Στα άρθρα 1510 και 1513 του ΑΚ [π.δ. 456/1984 (Α' 164) εκδοθέν κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 36, παρ. 2, εδαφ. γ' και 3 του ν. 1406/1983 (Α' 182)] προβλέπονται τα ακόλουθα:

57

« Άρθρο 1510 («γονική μέριμνα»)

Η μέριμνα για το ανήλικο τέκνο είναι καθήκον και δικαίωμα των γονέων (γονική μέριμνα) οι οποίοι την ασκούν από κοινού. Η γονική μέριμνα περιλαμβάνει την επιμέλεια του προσώπου του τέκνου

Άρθρο 1513 («διαζύγιο ή ακύρωση του γάμου»)

Στις περιπτώσεις διαζυγίου ... και εφόσον ζουν και οι δύο γονείς η άσκηση της γονικής μέριμνας ρυθμίζεται από το δικαστήριο. Η άσκηση της γονικής μέριμνας μπορεί να ανατεθεί στον έναν από τους γονείς ...»

7. Στα άρθρα 323, 591, 592, 780 και 905 του ΚΠολΔ [π.δ. 503/1985 (Α' 182) που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 36, παρ. 2, εδαφ. γ' και 3 του ν. 1406/1983] ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 323 («αναγνώριση δεδικασμένου από αλλοδαπή απόφαση»). Με την επιφύλαξη αυτών που ορίζουν διεθνείς συμβάσεις, απόφαση αλλοδαπού πολιτικού δικαστηρίου ισχύει και αποτελεί δεδικασμένο στην Ελλάδα χωρίς άλλη διαδικασία, εφ' όσον: 1. Αποτελεί δεδικασμένο σύμφωνα με το δίκαιο του τόπου που εκδόθηκε. 2. Η υπόθεση κατά τις διατάξεις του ελληνικού δικαίου υπαγόταν στη δικαιοδοσία των δικαστηρίων του κράτους στο οποίο ανήκει το δικαστήριο που εξέδωσε την απόφαση. 3. Ο διάδικος που νικήθηκε δεν στερήθηκε το δικαίωμα της υπεράσπισης και γενικά συμμετοχής στη δίκη, εκτός αν η στέρηση έγινε σύμφωνα με διάταξη που ισχύει και για τους υπηκόους του κράτους στο οποίο ανήκει το δικαστήριο που εξέδωσε την απόφαση. 4. Δεν είναι αντίθετη προς απόφαση ελληνικού δικαστηρίου που εκδόθηκε στην ίδια υπόθεση και αποτελεί δεδικασμένο για τους διαδίκους μεταξύ των οποίων εκδόθηκε η απόφαση του αλλοδαπού δικαστηρίου και 5. Δεν είναι αντίθετη προς τα χρηστά ήθη ή προς τη δημόσια τάξη.

Βιβλίο τέταρτο («ειδικές διαδικασίες») – άρθρα 591 έως 681Δ - όπως αντικαταστάθηκε από τα (νέα) άρθρα 591 έως 645 με το άρθρο 1 άρθρου τετάρτου ν. 4335/2015 (Α' 87):

Κεφάλαιο πρώτο («γενικές διατάξεις»)

Άρθρο 591 («έρευνα της διαδικασίας»)

1. Τα άρθρα 1 έως 590 εφαρμόζονται και στις ειδικές διαδικασίες, εκτός αν αντιβαίνουν προς τις ειδικές διατάξεις των διαδικασιών αυτών. Κεφάλαιο δεύτερο («διαφορές από την οικογένεια ...»): Τίτλος Ι («υπαγόμενες διαφορές»):

ΓΧ

Άρθρο 592

Κατά την ειδική διαδικασία των οικογενειακών διαφορών δικάζονται ... οι λοιπές οικογενειακές διαφορές που ορίζονται στην παράγραφο 3: ... 3. Οι λοιπές οικογενειακές διαφορές αφορούν: ... β) στην άσκηση της γονικής μέριμνας αναφορικά με το τέκνο ... και σε περίπτωση διαζυγίου ... καθώς και στην επικοινωνία των γονέων ... με το τέκνο...

Άρθρο 780 («απόφαση αλλοδαπού δικαστηρίου»)

«Με την επιφύλαξη αυτών που ορίζουν διεθνείς συμβάσεις, απόφαση αλλοδαπού δικαστηρίου έχει στην Ελλάδα, χωρίς άλλη διαδικασία, την ισχύ που της αναγνωρίζει το δίκαιο του κράτους που την εξέδωσε, εφ' όσον συντρέχουν οι εξής προϋποθέσεις: 1) αν η απόφαση εφάρμοσε τον ουσιαστικό νόμο που έπρεπε να εφαρμοστεί κατά το ελληνικό δίκαιο και εκδόθηκε από δικαστήριο που έχει δικαιοδοσία κατά το δίκαιο της πολιτείας της οποίας τον ουσιαστικό νόμο εφάρμοσε και 2) αν δεν είναι αντίθετη προς τα χρηστά ήθη ή προς τη δημόσια τάξη», σε περιπτώσεις αποφάσεων αλλοδαπού δικαστηρίου, όπου το κρίσιμο κεφάλαιο είναι της περί την άσκηση της γονικής μέριμνας ή την ανάθεση της επιμέλειας τέκνου σε περίπτωση διαζυγίου διαφοράς, επιβάλλεται η εξέταση των προϋποθέσεων αναγνώρισης αποφάσεων αλλοδαπού δικαστηρίου της αμφισβητούμενης δικαιοδοσίας.»

Άρθρο 905 («Κήρυξη εκτελεστού στην Ελλάδα αλλοδαπού τίτλου»)

1. Με επιφύλαξη αυτών που ορίζουν διεθνείς συμβάσεις μπορεί να γίνει στην Ελλάδα αναγκαστική εκτέλεση βασισμένη σε αλλοδαπό τίτλο από τότε που θα τον κηρύξει εκτελεστό απόφαση του μονομελούς δικαστηρίου της περιφέρειας όπου βρίσκεται η κατοικία και, αν δεν έχει κατοικία, η διαμονή του οφειλέτη και, αν δεν έχει ούτε διαμονή, του μονομελούς πρωτοδικείου της πρωτεύουσας του κράτους. Το μονομελές πρωτοδικείο δικάζει κατά τη διαδικασία των άρθρων 740 έως 781. 2. Το μονομελές πρωτοδικείο κηρύσσει εκτελεστό τον αλλοδαπό τίτλο, εφ' όσον είναι εκτελεστός κατά το δίκαιο του τόπου όπου εκδόθηκε και δεν είναι αντίθετος προς τα χρηστά ήθη ή προς τη δημόσια τάξη. 3. Αν ο αλλοδαπός τίτλος είναι δικαστική απόφαση, για να κηρυχθεί εκτελεστός πρέπει να συντρέχουν και οι όροι του άρθρου 323 αριθμ. 2 έως 5. 4. Οι διατάξεις των παρ. 1 έως 3 εφαρμόζονται και για την

ΓΧ

αναγνώριση δεδικασμένου από απόφαση αλλοδαπού δικαστηρίου που αφορά στην προσωπική κατάσταση.

8. Στα άρθρα 51 και 53 του ιδρυτικού νόμου του ΕΦΚΑ 4387/2016 (Α' 85), ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

«Άρθρο 51

- 1. Συνιστάται Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με την επωνυμία «Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης», αποκαλούμενο στο εξής «Ε.Φ.Κ.Α.», το οποίο τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και έχει την έδρα του στην Αθήνα. Από 1-1-2017 οπότε και αρχίζει η λειτουργία του ως φορέα κοινωνικής ασφάλισης, εντάσσονται στον Ε.Φ.Κ.Α. αυτοδίκαια οι υφιστάμενοι φορείς κύριας κοινωνικής ασφάλισης σύμφωνα με τα άρθρα 53 επ. και ο Ε.Φ.Κ.Α. καθίσταται οιονεί καθολικός διάδοχος αυτών.*
- 2. Σκοπός του Ε.Φ.Κ.Α. είναι η κάλυψη των υπακτέων στην ασφάλιση του Ε.Φ.Κ.Α. προσώπων για τους ασφαλιστικούς κινδύνους που προβλέπονται από την οικεία νομοθεσία*

Άρθρο 53

- 1. Ο Ε.Φ.Κ.Α. αποτελείται από ένα (1) κλάδο κύριας ασφάλισης και λοιπών παροχών, στον οποίο εντάσσονται, σύμφωνα με τα ειδικώς οριζόμενα στο άρθρο 51 του παρόντος, οι παρακάτω φορείς, με τους κλάδους, τομείς και λογαριασμούς τους, πλην των αναφερομένων στο Κεφάλαιο ΣΤ', ως εξής: Α. Β. Γ. Δ. Ε. ΣΤ. Ζ. Η.».*

Ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων

Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και του όλου νομικού πλαισίου στο οποίο εντάσσονται και την υπαγωγή σ' αυτές των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν υπόψη του Τμήματος, προκύπτουν τα εξής:

9. Δεδομένου του ισχύοντος τεκμηρίου υπέρ της αμφισβητούμενης δικαιοδοσίας (βλ. Μπρακατσούλας «Η Εκουσία Δικαιοδοσία» 1989 σελ. 20 με περαιτέρω παραπομπές στη νομολογία και ΜΠΧίου 34/1977 ΕΕΝ 1977.579) πρέπει να γίνει δεκτό ότι οι υποθέσεις επί διαφορών περί την άσκηση της γονικής μέριμνας αναφορικά με το τέκνο σε περίπτωση διαζυγίου, δε συνιστούν γνήσιες υποθέσεις εκούσιας δικαιοδοσίας και γι' αυτό δεν εφαρμόζεται κατ' αρχήν το ενταγμένο στο

κεφάλαιο έκτο («διαδικασία εκουσίας δικαιοδοσίας») του ΚΠολΔ προαναφερθέν άρθρο 780 ΚΠολΔ («απόφαση αλλοδαπού δικαστηρίου»).

10. Ενόψει τούτων πρέπει να ερευνηθεί: α) η υπαγωγή της υπόθεσης, επί διαφοράς περί την άσκηση της γονικής μέριμνας τέκνου σε περίπτωση διαζυγίου, επί της οποίας εκδόθηκε δικαστική απόφαση, στην έννοια της «προσωπικής κατάστασης» της παραγράφου 4 του άρθρου 905 ΚΠολΔ και β) η σχέση αυτού του άρθρου με το άρθρο 323 ΚΠολΔ.

11. Η παράγραφος 4 του άρθρου 905 ΚΠολΔ ρυθμίζει την αναγνώριση του δεδικασμένου αλλοδαπών αποφάσεων που αφορούν στην προσωπική κατάσταση, στην έννοια της οποίας εμπίπτουν δικαιώματα του ανθρώπου, όπως αυτά που προσδιορίζουν τη θέση του στην οικογένεια [Νικολόπουλος σε Κεραμέα / Κονδύλη / Νίκα: Ερμηνεία ΚΠολΔ έτους 2000 τόμ. ΙΙ υπό άρθρο 905 αρ. 33 σελ. 1715 όπου και περαιτέρω παραπομπές σε νομολογία και θεωρία] και σύμφωνα με την ρητή διατύπωσή της, η διαδικασία που ακολουθείται για την κήρυξη εκτελεστότητας αλλοδαπής απόφασης εφαρμόζεται και για την αναγνώριση δεδικασμένου από απόφαση αλλοδαπού δικαστηρίου που αφορά την προσωπική κατάσταση.

12. Η ισχύς του δεδικασμένου τέτοιων αποφάσεων, που κατά το άρθρο 323 ΚΠολΔ αναπτύσσουν ισχύ δεδικασμένου, χωρίς άλλη διαδικασία, είναι αναγκαίο κατά τη νομολογία να αναγνωριστεί στην ημεδαπή όταν υπάρχει έννομο συμφέρον, όταν δηλαδή αμφισβητείται η συνδρομή των προϋποθέσεων του άρθρου 323 ΚΠολΔ, δηλαδή το δεδικασμένο της απόφασης αλλοδαπού δικαστηρίου που αφορά στην προσωπική κατάσταση [Νικολόπουλος όπ.αν. αρ. 34, όπου και περαιτέρω παραπομπές στη νομολογία, Βαθρακοκοίλης «ΚΠολΔ / Ερμηνευτική – νομολογιακή ανάλυση (κατ' άρθρο)» έκδοση 1997 σελ. 94 παρ. 29], οπότε η δικαστική αναγνώριση του δεδικασμένου ανατρέχει στο χρόνο δημιουργίας του κατά το δίκαιο της πολιτείας έκδοσης της απόφασης [Νικολόπουλος όπ.αν. αρ. 37 σελ. 1716 όπου και περαιτέρω παραπομπές στη νομολογία].

13. Ο δικαιοπολιτικός λόγος διαμόρφωσης των ειδικών διαδικασιών κατά κύριο λόγο ως υποχρεωτικών, οφείλεται στην ιδιαίτερη φύση ορισμένων - μεταξύ άλλων- και κοινωνικώς ευαίσθητων κατηγοριών διαφορών, με σκοπό την καλύτερη εξυπηρέτηση απονομής της Δικαιοσύνης (Κράνης «αποκλίσεις των ειδικών διαδικασιών έναντι της τακτικής ...»: ΕΛΔνη 2006.357 & επ.). Ενόψει αυτού, κατ' άρθρο 592 του ΚΠολΔ οι

Α

π*

«λοιπές οικογενειακές διαφορές», στις οποίες, κατά την παράγραφο 3 αυτού, κατατάσσονται και οι διαφορές για την άσκηση της γονικής μέριμνας αναφορικά με το τέκνο σε περίπτωση διαζυγίου, δικάζονται κατά την ειδική διαδικασία των (νέων) άρθρων 591 έως 645 ΚΠολΔ.

14. Οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στις διατάξεις των άρθρων 323 και 905 του ΚΠολΔ για την αναγνώριση δεδικοσμένου από αλλοδαπή απόφαση και την κήρυξη αλλοδαπού τίτλου εκτελεστού στην Ελλάδα, αντίστοιχα, τελούν υπό την επιφύλαξη διεθνών συμβάσεων, οι οποίες, κατά κανόνα, από την επικύρωσή τους με νόμο και τη θέση τους σε ισχύ αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του εσωτερικού ελληνικού δικαίου, υπερισχύουν κάθε αντίθετης διάταξης νόμου του εσωτερικού ελληνικού δικαίου, το οποίο (συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων των άρθρων 323 & 905 ΚΠολΔ) εφαρμόζεται συμπληρωματικά, εφόσον δεν αντίκειται στις διατάξεις διεθνούς σύμβασης (ΑΠ 670/2013: «ΝΟΜΟΣ», Κουσούλης σε Κεραμέως / Κονδύλη / Νίκα όπ.αν., άρθρο 2, παρ. 2 ΕισΝΚΠολΔ) όπως η παραπάνω διμερής σύμβαση μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας της Αλβανίας (ΑΠ 670/2013).

15. Από τις διατάξεις των άρθρων 23 και 24 της Σύμβασης, προκύπτει ότι εισάγεται ρήτρα αυτόματης αναγνώρισης αποφάσεων για οικογενειακές υποθέσεις (όπως οι κατ' άρθρο 592 παρ. 3 ΚΠολΔ «λοιπές οικογενειακές διαφορές» στις οποίες κατατάσσονται και οι διαφορές για την άσκηση της γονικής μέριμνας αναφορικά με το τέκνο σε περίπτωση διαζυγίου) οι οποίες αναπτύσσουν αυτοδικαίως στην ημεδαπή έννομη τάξη την ενέργειά τους, χωρίς ο ενδιαφερόμενος να υποχρεώνεται να προσφύγει ενώπιον δικαστηρίου (πρβλ. ΝΣΚ 196/2015). Η αυτόματη αναγνώριση των αλλοδαπών αποφάσεων, δεν ισοδυναμεί με αναγνώρισή τους χωρίς προηγούμενο έλεγχο σχετικά με τη συνδρομή των απαιτούμενων προϋποθέσεων από το άρθρο 24 της Σύμβασης, αφού το αντίθετο θα ισοδυναμούσε με ανοιχτή πρόσκληση προς τους ενδιαφερόμενους να προβούν στην καταστρατήγηση των περί διεθνούς δικαιοδοσίας διατάξεων (πρβλ. ΝΣΚ όπ.αν.).

16. Έτσι το «αυτόματο» της αναγνώρισης, θα πρέπει να περιοριστεί στη διαδικασία αναγνώρισης της αλλοδαπής απόφασης και συγκεκριμένα στο κατά πόσον υποχρεώνεται ο ενδιαφερόμενος να προσφύγει σε διαδικασία διάγνωσης της συνδρομής των προϋποθέσεων αναγνώρισης της απόφασης (πρβλ. ΝΣΚ όπ.αν.). Επομένως οι αποφάσεις που απαλλάσσονται από την υποχρεωτική διάγνωση

ΓΧ

2

/διαπίστωση της συνδρομής των προϋποθέσεων αναγνώρισής τους, αναπτύσσονται στο έδαφος του αντισυμβαλλόμενου κράτους τις ενέργειές τους, υπό τον όρο όμως ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις αναγνώρισης που θέτει η Σύμβαση, τη συνδρομή των οποίων νομιμοποιείται να ελέγξει οποιαδήποτε δικαστική ή διοικητική αρχή ενώπιον της οποίας γίνεται επίκληση της αλλοδαπής απόφασης και σε περίπτωση σχετικής αμφισβήτησης αρμοδίως, είναι δυνατή η διαπίστωση της αναγνώρισης μέσω αναγνωριστικής αγωγής (πρβλ. ΝΣΚ όπ.αν.).

17. Κατά το άρθρο 24 της Σύμβασης, οι αποφάσεις που προβλέπονται στο άρθρο 23 αυτής και εκδίδονται στο ένα συμβαλλόμενο κράτος, θα αναγνωρίζονται στο άλλο συμβαλλόμενο κράτος, αν πληρούν -μεταξύ άλλων- όλες τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στο άρθρο αυτό της Σύμβασης(βλ. πιο πάνω σελίδα 3, παράγραφο 5) Το δικαστήριο στο οποίο θα προσκομιστεί για αναγνώριση η απόφαση του Αλβανικού Δικαστηρίου, για τον έλεγχο της κλήτευσης του ερημοδικασθέντος διαδίκου και του τρόπου αυτής, θα εφαρμόσει την προαναφερόμενη μεταξύ Ελλάδος και Αλβανίας διμερή Σύμβαση με τα παρατεθέντα στο νομοθετικό πλαίσιο της υπόθεσης άρθρα 9, 10 και 11 με βάση τα οποία ρυθμίζεται ο τρόπος διαβίβασης και επίδοσης εγγράφων θεσμευτικά και μόνο σε περίπτωση που δεν ισχύουν, θα εφαρμόσει για τον έλεγχο αυτό τις δικονομικές διατάξεις του δικαίου της Αλβανίας (ΑΠ 865/2013: «ΝΟΜΟΣ»).

18. Ο σκοπός των σχετικών διμερών συμβάσεων - όπως και της εφαρμοζόμενης στην προκείμενη περίπτωση - είναι η ενδυνάμωση της συνεργασίας μεταξύ των συμβαλλόμενων κρατών (βλ. Άνθιμος: «Αναγνώριση και εκτέλεση αλλοδαπών αποφάσεων γονικής μέριμνας στην Ελλάδα ...»: παρ. III: «ΝΟΜΟΣ») και κατ' αποτέλεσμα η διευκόλυνση και όχι η επιβάρυνση της αναγνώρισης των αλλοδαπών αποφάσεων, με τη διευκρίνιση ότι δε μπορεί να γίνει σύμμιξη του κοινού και του συμβατικού δικαίου, ώστε ο ενδιαφερόμενος να επιλέγει ό,τι από το κοινό και ό,τι από το συμβατικό δίκαιο θεωρεί περισσότερο ευνοϊκό (ΕφΑθ όπ.αν. όπου και περαιτέρω παραπομπές στη θεωρία, βλ. και εισηγητική έκθεση του κυρωτικού νόμου της Σύμβασης).

19. Τέλος, το αλλοδαπό δίκαιο του τόπου έκδοσης της απόφασης είναι αυτό που θα προσδιορίσει τη δικονομική ωριμότητα της απόφασης, δηλαδή αν αυτή αποτελεί δεδικασμένο ή και αμετάκλητο όπου απαιτείται [ΕφΑθ όπ.αν. όπου και παραπομπή στην ΑΠ 1314/1994 ΕΛΔνη 37. 636]. Όμως, δεδομένου ότι: α) η διάγνωση των

57

προϋποθέσεων αναγνώρισης της ισχύος απόφασης δικαστηρίου του άλλου συμβαλλόμενου κράτους δεν είναι πάντοτε ευχερής - ενώ και η άσκηση αναγνωριστικής αγωγής συνεπάγεται χρονοβόρο διαδικασία - και β) δεν προβλέπεται ειδική διαδικασία άρσης της αμφισβήτησης αντίστοιχης εκείνης του άρθρου 905 παρ. 4 ΚΠολΔ, πρέπει να γίνει δεκτό ότι, σε περίπτωση αμφισβήτησης της πλήρωσης των προϋποθέσεων αναγνώρισης της ισχύος απόφασης δικαστηρίου του άλλου συμβαλλόμενου κράτους από αρμόδια ελληνική διοικητική αρχή, η αναγνώριση αυτή μπορεί να πραγματοποιηθεί με ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 905 ΚΠολΔ και του άρθρου 323 ΚΠολΔ στο οποίο παραπέμπει το άρθρο 905 (ΝΣΚ όπου ανωτέρω όπου και περαιτέρω παραπομπές σε νομολογία & θεωρία).

20. Στην προκειμένη περίπτωση, η δικαστική απόφαση, δε μπορεί να αναπτύξει στο έδαφος της Ελληνικής Δημοκρατίας την ενέργειά της, χωρίς να απαιτείται η αναγνώρισή της με απόφαση Ελληνικού Δικαστηρίου, αφού από την απόφαση και τα έγγραφα του φακέλου του ερωτήματος δεν προκύπτει η συνδρομή των προϋποθέσεων αναγνώρισης που θέτει η Σύμβαση. Ιδιαίτερα δεν προκύπτει: α) Αν κατά τη νομοθεσία του Συμβαλλόμενου Μέρους (Δημοκρατίας της Αλβανίας), στο έδαφος του οποίου εκδόθηκε η απόφαση, η τελευταία απέκτησε ισχύ δεδικασμένου [η δικονομική ωριμότητα της απόφασης προσδιορίζεται από το δίκαιο του τόπου έκδοσης της απόφασης (Εφ.Αθ όπ.αν.)]. β) Αν είχε κληθεί η διάδικος που ερημοδίκησε και δε μετέσχε στη διαδικασία (ΑΠ 865/2013: «ΝΟΜΟΣ»). γ) Αν η απόφαση δεν είναι αντίθετη με προηγούμενη απόφαση, που έχει αποκτήσει ισχύ δεδικασμένου, μεταξύ των αυτών διάδικων μερών, σχετικά με το ίδιο αντικείμενο και για την ίδια ουσία και που εκδόθηκε από Δικαστήριο του Συμβαλλόμενου Μέρους (Ελληνικής Δημοκρατίας) στο έδαφος του οποίου η απόφαση πρέπει να αναγνωρισθεί, ή αν καμία αγωγή δεν έχει ασκηθεί προηγούμενα ενώπιον του Δικαστηρίου του Συμβαλλόμενου αυτού Μέρους για την ίδια υπόθεση, και δ) αν η αναγνώριση της απόφασης δεν είναι αντίθετη προς τη δημόσια τάξη ή προς τις θεμελιώδεις αρχές της νομοθεσίας της Ελληνικής Δημοκρατίας, στο έδαφος της οποίας πρέπει να λάβει χώρα η αναγνώριση της απόφασης. Ειδικότερα επισημαίνεται ότι δεν προκύπτουν οι λόγοι λύσης του γάμου, ώστε να καταστεί δυνατή η κρίση για αντίθεση της απόφασης στην ελληνική δημόσια τάξη, εάν και εφόσον οι λόγοι αυτοί δεν προβλέπονται σαν τέτοιοι στις διατάξεις του ελληνικού δικαίου για το

ΓΧ

διαζύγιο [Β. Βαθρακοκόιλης «ΚΠολΔ / Ερμηνευτική νομολογιακή ανάλυση (κατ' άρθρο)» τόμος Ε' σελ. 124 υπ' αριθμ. 122 με περαιτέρω παραπομπές] καθώς και ότι η απόφαση είναι ανατιολόγητη και, σε συνδυασμό με την έλλειψη μνείας κλήτευσης της εναγόμενης, ενδεχομένως να έχει παραβιαστεί το δικαίωμα υπεράσπισης της ή να υπάρχει κατ' ουσία αντίθεση στην ελληνική δημόσια τάξη [Βαθρακοκόιλης όπ. αν. σελ. 125 υπ' αριθμ. 128 με περαιτέρω παραπομπές].

Απάντηση

21. Με βάση τα προεκτεθέντα, στο ερώτημα της Υπηρεσίας, το ΣΤ' Τμήμα ΝΣΚ ομόφωνα γνωμοδοτεί ότι με βάση την απόφαση με αριθμό 62-2014-3181 (1022)/17-9-2014 του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου (πρωτοδικείου) της δικαστικής περιφέρειας Φιερ της Δημοκρατίας της Αλβανίας, δεν είναι δυνατή η ασφάλιση στον Ε.Φ.Κ.Α. των ανήλικων τέκνων της αμέσως ασφαλισμένης Μπρ.Μπεκ...-

Θεωρήθηκε

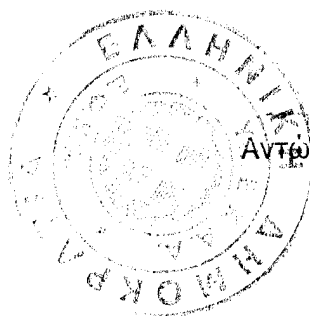
Αθήνα 22 -6-2018

Ο Πρόεδρος του ΣΤ' Τμ. ΝΣΚ

Γ. Χαλκιάς

Ιωάννης -Κωνσταντίνος Γ. Χαλκιάς

Αντιπρόεδρος του ΝΣΚ

Ο εισηγητής

[Signature]

Αντώνης Παπαγεωργίου

Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.